

משטרת ישראל

היחידה לפרסום פקודות משטרת ישראל

פקודות המטה הארצי		
מספר: 15.05.01	תת פרק: חימוש	פרק: משק ושירותים

פקודות משטרת ישראל של המפקח הכללי
--

שם פקודת המטה הארצי: הטיפול בנשק קבל בשימוש שוטף
--

תאריך פרסום: 15/12/1992
תאריך תחילה: 15/12/1992
תאריך ביטול:
גרסה: 1

15.05.01 - הטיפול בנשק קל בשימוש שוטף

תוכן עניינים

1. הגדרות
2. כללי בטיחות
3. קבלת נשק ומסירתו
4. פירוק נשק המותר לשוטר
5. ניקוי הנשק
6. הטיפול בנשק
7. חומרי ניקוי וסיכה והשימוש בהם
8. ביקורת נשק
9. נשק בשימוש שוטף שהוחזר למחסן היחידה

10. דיווח על תקלות

15.05.01 - הטיפול בנשק קל בשימוש שוטף

1. הגדרות

בפקודה זו יהיו למונחים הבאים הפירושים שלצדם:

- א. **נשק קל (נק"ל)** - אקדח, תת-מקלע, רובה שהקליבר שלו לא עולה על 7.92 מ"מ, רובה גז, מקלע, מרגמה 52 מ"מ, רומה רימון נגד טנקים (רנ"ט), מטיל רימון נגד טנקים (מרנ"ט).
- ב. **נשק אישי** - כלי נשק מכל סוג שהוא שנופק לאיש משטרה לשימוש, באמצעות טופס מ-1520.
- ג. **ציוד לחימה מבוקר (צל"מ)** - אמצעי לחימה, פרט לתחמושת, שמוטבע בהם מספר, כגון: כלי נשק, מכשירים אופטיים, מכלי גז ואמצעי הטלה ושיגור.
- ד. **כלי נשק בשימוש שוטף** - כלי נשק, לרבות נשק אישי, המשמשים את אנשי המשטרה, כיחידים או כצוותים, בתפקידיהם היומיומיים.
- ה. **פירוק נשק המותר לשוטר** - פירוק כלי נשק לשם טיפול מונע וביקורת. החלקים המותרים לפירוק על ידי השוטר, משתנים מסוג נשק אחד למשנהו.
- ו. **בלאי בלתי רגיל** - בלאי הנובע מרשלנות או מנזק, ושונה בכך מהבלאי הרגיל, הנובע מפעילות שוטפת ומשחיקה טבעית.
- ז. **טופס מ-1520 - "רישום רכוש"** - טופס לרישום ניפוק של אפסניית חימוש לתקופה, העולה על 14 ימים.
- ח. **טופס מ-1521 - "יומן חימוש"** - יומן לרישום ניפוק של אפסניית חימוש לתקופה, שאינה עולה על 14 ימים, ושמנהל אותו נשק או יומנאי.
- ט. **יחידת תחזוקה** - יחידת רישום עצמאית, המקבלת שירותי חימוש מבסיס החימוש באמצעות נציגה המוסמך.

2. כללי בטיחות

- א. אין לכוון כלי נשק לעבר אדם, שלא לצורך, בין אם הכלי טעון ובין אם לאו.
- ב. אין לטעון כלי נשק, אלא לאחר בדיקת בטיחותו ולאחר נצירתו.
- ג. שוטר שאינו נשק, לא יבצע ביקורת תקינות נשק שלא במטווה, לא בכדורים חיים ולא בכדורי סרק.
- ד. שוטר שהוא נשק, יבצע ביקורת תקינות נשק בסדנאות החימוש, וזאת בכדורי סרק בלבד.
- ה. אין לירות בכלי נשק שיש בקדח קנהו חול או מים או חפץ כלשהו, כגון: פלנלית, שיירי משחולת ושרביט שבור.
- ו. אין לבצע כל שינוי טכני בכלי נשק או באביזריו, אלא באישור רמ"ד חימוש.

3. קבלת נשק ומסירתו

- א. בעת מסירתו ובעת קבלתו של כלי נשק ולפני ביצוע כל טיפול בו, יש לבדוק ולוודא שאינו טעון ושאינו כדור בבית הבליעה שלו. הבדיקה תיעשה במקום ובאופן שלא יסכנו חיי אדם, כמפורט בפקודת המטא"ר 10.02.01 - "אימונים בנשק במטווח - כללי בטיחות".
- ב. איש משטרה יקבל כלי נשק לשימוש שוטף, בתנאי שקיבל הדרכה לשימוש באותו סוג נשק, בנושאי ירי, טיפול, פירוק המותר לשוטר והרכבה, כמפורט בסעיף 4. להלן.
- ג. מפקדו הישיר של איש המשטרה יוודא, שפקודו קיבל הדרכה ראשונית לגבי השימוש בכלי הנשק המצוי ברשותו, וכי הוא מתאמן בהפעלת כלי הנשק באופן סדיר, כמתחייב מפקודת המטא"ר 10.02.01.
- ד. כלי נשק יתקבל במחסן, לאחר שעבר את כל שלבי הטיפול הכלולים בטיפול היומי, כמפורט בסעיף 5. א. להלן.
- ה. נשק או מחסנאי המנפק נשק קל לשוטר ביחידת תחזוקה, יחתים את השוטר בטופס מ-1520 או מ-1521, בהתאם למשך ההשאלה. לאחר שיחזיר השוטר את הכלי ויחתום בטופס, יזוכה.
- ו. כל ניפוק נשק הנרשם בטופס מ-1520, ייעשה בטופס נפרד, ועם החזרת הכלי וזיכוי השוטר, לא יושמד הטופס, אלא יועבר לתיקו האישי של השוטר. עותק נוסף של טופס זה יתויק בנשקיה.

4. פירוק נשק המותר לשוטר

- א. שוטר רשאי לפרק כלי נשק, אך ורק למטרת ביצוע טיפול מונע וביקורת, וזאת על פי פירוט סוגי הנשק והפירוק המותר לשוטר בכל סוג, ככתוב בנוהלי מח"א/חימוש.
- ב. לפני הפירוק, יוודא המפרק, שהנשק אינו טעון ושאינו תחמושת בסביבתו, בהסתמך על הוראות הבטיחות ביחס לאותו סוג נשק.
- ג. המפרק כלי נשק לא יכוון את הנשק לעבר חלק מחלקי גופו או לעבר אדם אחר.
- ד. הפירוק ייעשה בידיים ובאמצעות כלי עזר תקינים וייחודיים לכל סוג נשק, המצויים בערכת הכל-בו, הנלווית לכלי הנשק.
- ה. את חלקי כלי הנשק שפורק, יש להרכיב, תוך הקפדה שלא להחליפם באותם חלקים, השייכים לכלי אחר, וזאת באמצעות השוואת המספרים המוטבעים בחלקי הכלים השונים.

5. ניקוי הנשק

- א. יש לנקות נשק, לייבשו ולהחסינו, בידיים לבושות כפפות או עטופות בכיסוי בד.
- ב. אין לנקות נשק בנפט או בבנזין או בתערובת בנזין, מחשש התלקחות.
- ג. אין לשפוך שמן סיכה לתוך קדח הקנה.
- ד. אין לאטום את בית הבליעה או את הלוע מפני טפטוף של עודף שמן.
- ה. יש לנקות כלי נשק באמצעים אלה:
- (1) מברשות ניקוי לסוגיהן.
- (2) מגרדות תקניות המצויות בערכת הכל-בו, תשמשנה להסרת שכבות פיח קשות מחלקי מערכות הגזים.

3) פלנלית שגודלה מתאים לקוטר קדח הקנה, תשמש, באמצעות השחלתה בקוף השרביט או בלולאת המשחולת, לניקוי קדח הקנה.

4) גזרי מטליות נקיות בעלות כושר ספיגה או פלנליות משומשות, שניקו בהם את קדח הקנה, ישמשו לניקוי חיצוני של כלי נשק.

5) תערובת לניקוי נשק, המכילה 80% ספירט לבן ו-20% שמן מונע חלודה מס' 9105, תשמש לניקוי מקלעים, מרגמות ורובי גז. לאחר טבילת המקלע בתערובת, יש לנקות את הנשק ולייבשו היטב.

ו. ניקוי קדח הקנה במשחולת, ייעשה על ידי השחלת פלנלית בלולאה הקרובה למשקולת והעברתה בקדח הקנה, דרך בית הבליעה. אם הפלנלית נתקעה בבית הבליעה, יש למשוך את המשחולת חזרה בלולאה הרחוקה מהמשקולת.

ז. ניקוי קדח הקנה בשרביט, ייעשה על ידי הכנסת שרביט ללא פלנלית לקדח הקנה מצד הלוע, עד צאת קוף השרביט מבית הבליעה, השחלת פלנלית ברוחב מתאים, לפי קליבר הנשק, לקוף השרביט, ולאחר מכן - משיכת השרביט חזרה.

6. הטיפול בנשק

להלן פירוט הטיפולים שיש לעשות בנשק:

א. טיפול מונע יומי

1) יש לפרק את כלי הנשק פירוק המותר לשוטר, כמפורט בסעיף 4. לעיל ובנוהלי מח"א/אחימוש.

2) את גוף הכלי ואת חלקיו המפורקים יש לנקות משמן, מאבק ומכל לכלוך אחר, כמפורט בסעיף 5. לעיל.

3) שימון

א) את קדח הקנה ואת בית הבליעה יש לשמן בפיסת פלנלית רוויה שמן מונע חלודה מס' 9105.

ב) את חלקיו האחרים של כלי הנשק, שפורקו במסגרת הפירוק המותר לשוטר (פרט לגוף ולבית האחיזה של רוס"ר M-16), יש לשמן בשכבה דקה של שמן מס' 9105.

4) את חלקי כלי הנשק שטופלו, יש להרכיב על פי הכתוב בסעיף 4. ה. לעיל ובנוהלי מח"א/אחימוש.

5) יש לוודא בבדיקת סרק ותוך נקיטת אמצעי הזהירות המחייבים, שהכלי הורכב ופועל כראוי.

6) טיפול זה יבוצע באותו אופן, בכל עונות השנה.

ב. טיפול מונע שבועי

1) טיפול מונע שבועי יבוצע בחלקים ובמערכות כלי הנשק המפורטים בנוהלי מח"א/אחימוש במסגרת פירוק המותר לשוטר, ואשר אין צורך לבצע בהם טיפול מונע יומי.

2) אין חובה לבצע טיפולים אלו בשלמותם אחת לשבוע, אולם יש להשלימם במהלך חודש אחד, ובעיקר יש לבצעם לאחר אימוני שדה בתנאי מזג אוויר, העלולים לפגוע בתפעולו התקין של כלי הנשק.

ג. טיפול מונע לקראת ירי

- 1) יש לנקות את כל חלקי כלי הנשק מכל לכלוך, תוך הקפדה מיוחדת על ניקויים של קדח הקנה, פני הבריאח ושל מכנס הקנה סביב בית הבליעה.
- 2) יש לחזור על ניקוי קדח הקנה, לפני כל סדרת ירי חדשה.
- 3) יש לוודא שלא נותר בקדח הקנה חפץ כלשהו, כגון פלנלית, שיירי משחולת ושרביט שבור.
- 4) יש לוודא את ניקיונם המוחלט של התחמושת ושל אמצעי העזר להזנתה, כגון: מחסניות, סרטים, שרשראות ותוף ההסתערות.

ד. טיפול מונע לאחר ירי

- 1) עם תום הירי, יש לבצע בכלי הנשק ניקוי וסיכה, כמפורט להלן:
 - א) יש להעביר בקדח הקנה, לסירוגין, פלנלית ספוגה שמן מונע חלודה מס' 9105 ופלנלית נקייה. יש להקפיד שהפלנלית האחרונה תצא נקייה, ושקדח הקנה יהיה משומן, עד הטיפול היומי למחרת.
 - ב) יש לנקות ולשמן בשמן מונע חלודה מס' 9105 את פני הבריאח ואת מכנס הקנה סביב בית הבליעה.
 - ג) יש לחזור על פעולות הניקוי והשימון המפורטות בסעיפים 6. ד. 1 א-ב) לעיל, במשך 5 ימים רצופים לאחר הירי.
- 2) לאחר סדרת טיפולים זו, יש לחזור ולבצע בכלי טיפול מונע יומי, באופן שוטף.

ה. טיפול בעונת החורף

- 1) בטמפרטורה הנמוכה מ-0 מעלות, הכרחי, שכל חלקיו הנעים של הכלי יהיו יבשים.
- 2) יש להימנע משימון יתר של החלקים הנעים, למניעת תקלות בירי, כתוצאה מקרישת השמן.
- 3) בטיפול היומי יש להקפיד, שסיכת קדח הקנה והחלקים הנעים תיעשה בשכבת שמן דקה.

7. חומרי ניקוי וסיכה והשימוש בהם

הערות	אופן השימוש	שימושי החומר	חומרי ניקוי וסיכה
ערבוב 80% מחומר זה עם 20% שמן מונע חלודה מס' 9105	הניקוי יבוצע באמבטיה המיועדת לניקוי נשק, ולאחר הניקוי, יש לייבש את הנשק היטב במטליות	ניקוי מקלעים, מרגמות ורובי גז	א. ספירט לבן
	יש לכסות בשכבת שמן דקה, באמצעות פלנלית ספוגת שמן, אסוך יד או מכחול	1) שימון לפני תפעול כל המנגנונים, פרט לשטחים הבאים במגע עם גזים 2) ניקוי ושימון הקנה לאחר ירי 3) ניקוי שטחי מתכת שניכרים בהם סימני קורוזיה 4) שימון כלי הנשק, לשימור לתקופת החסנה שאינה עולה על 7 ימים 5) שימון כל שטחי המתכת, לפני שימון בשמן להחסנה ארוכה מס' 9142	ב. שמן מונע חלודה מס' 9105
שימון קנים יבוצע רק לאחר תקופת טיפולים אינטנסיבית בשמן מונע חלודה מס' 9105		מריחת כל סוגי כלי הנשק ואביזריהם העשויים מתכת, לשימור לתקופת החסנה של עד 3 חודשים	ג. שמן להחסנה ארוכה מס' 9142
יש לסוך את החלקים הבאים במגע עם גזים בשכבת משחה דקה	הסיכה תבוצע במכחול או במברשת	סיכת כל שטחי המתכת בנק"ל, הבאים במגע עם המעצה	ד. משחת סיכה מכילה גרפית מס' 104
	יש לכסות בשכבת שמן דקה, באמצעות מטלית ספוגה שמן	שימון כל אביזרי העור	ה. שמן דגים מס' 9235

8. ביקורת נשק

להלן פירוט סוגי הביקורת הנעשית לגבי כלי נשק בשימוש שוטף:

א. ביקורת יומית

- 1) ביקורת יומית תבוצע רק בנשקם של שוטרים בתפקידים מבצעיים, ובנשקם של שוטרי מג"ב.
- 2) את הביקורת היומית יעשו מפקדים, שימנה מפקד היחידה למטרה זו.
- 3) הביקורת תהיה במהלך מסדר או בכל מועד אחר, שיקבע מפקד היחידה.
- 4) בביקורת היומית יוודאו כי:
 - א) נשמרת צורתו המקורית של כלי הנשק.
 - ב) לא בוצע פירוק נוסף על הפירוק המותר לשוטר באותו סוג נשק.
 - ג) נוקו כהלכה חלקי כלי הנשק הניתנים לניקוי, במסגרת הפירוק המותר לשוטר.
 - ד) כל חלקי כלי נשק שמוטבע בהם מספר, מורכבים על כלי הנושא אותו מספר.
 - ה) כלי הנשק תקין, ככל שניתן לקבוע על סמך האופן בו הוא מורכב ובניסוי ביריית סרק, תוך נקיטת אמצעי הזהירות המחייבים.
 - ו) כל האביזרים, לרבות המחסניות, נמצאים, והם שלמים ונקיים.
 - ז) כל האמצעים הדרושים לביצוע טיפול מונע בכלי ובאביזריו, נמצאים בידי מפעיל כלי הנשק.
- 5) אין הכרח, שהביקורת תכלול ביום אחד את כל הנושאים שצוינו לעיל, ובכל כלי הנשק, ובלבד שאחת לשבוע, ייבדקו כל הנושאים, בכל כלי הנשק.
- 6) מפקד היחידה יוודא, שיטפלו באופן מיידי, בכל הליקויים, שנמצאו במהלך הביקורת.

ב. ביקורת שבועית

- 1) ביקורת שבועית תבוצע רק בנשקם של שוטרים בתפקידים מבצעיים ובנשקם של שוטרי מג"ב.
- 2) את הביקורת השבועית יעשה מפקד היחידה או מפקד שהוא ימנה לשם כך.
- 3) נושאי הביקורת השבועית זהים לנושאי הביקורת היומית, כמפורט בסעיף 8. א. 4 לעיל.

ג. ביקורת שגרתית-תקופתית

- 1) חוליית ביקורת חימוש תבצע ביקורת שגרתית-תקופתית בכל יחידות התחזוקה, שיש במחסניהן צל"מ ותחמושת, על פי המפורט בנוהלי מח"א/חימוש.
- 2) בביקורת השגרתית-תקופתית יוודאו את:
 - א) ביצוע הטיפול המונע ואיכותו.
 - ב) תקינות טכנית.
 - ג) הימצאות אביזרי הנשק ותקינותם.
 - ד) אופן החסנת כלי הנשק והתחמושת במחסני הנשק.
 - ה) ביקורת מדידים.

3 טיפול מונע לקראת ביקורת שגרתית-תקופתית

(א) יש לרכז במחסן היחידה את כל פריטי הצל"מ, המצויים בידי שוטרי היחידה, ולבצע את הטיפול המפורט להלן:

(1) קדח הקנה ינוקה מהשימון הקודם, באמצעות העברה הלוך וחזור של שרביט ניקוי, שמושחלת בו פלנלית ברוחב של כ-2/3 "בית". לכל קדח קנה יש להשתמש בפלנלית חדשה. ניתן לעשות את הניקוי כשכלי הנשק מונח על האצטבה.

(2) יש לבדוק היטב את הפלנלית, שהוצאה מקדח הקנה, משומנת, ואם אין עליה סימני חלודה ופיח. נתגלו סימני חלודה או פיח, יש להסירם.

(3) יש לסוך את קדח הקנה בשמן מס' 9105.

4 הטיפול בממצאי הביקורת

(א) ממצאי הביקורת של חוליית ביקורת חימוש יירשמו בטופס מ-1751 - "דו"ח ביקורת", שיישאר בידי מפקד היחידה המבוקרת, והעתקו, שנמסר לרמ"ד חימוש, לכתבת הערותיו, יוחזר למפקד היחידה בשלב מאוחר יותר.

(ב) מפקד היחידה יודא, שתוקנו כל הליקויים, וידווח על כך לרמ"ד חימוש.

(ג) כלי נשק, שסיווגה חוליית הביקורת כזקוק לתיקון סדנה דרג ב', ייפסל לשימוש ויעבר לתיקון בסדנת החימוש.

(ד) צל"מ שלא נבדק במהלך שתי ביקורות רצופות, יסווגו רמ"ד חימוש כאסור לשימוש, ומפקד היחידה יודא את העברתו לביקורת לבסיס החימוש, שאליו קשורה היחידה.

(ה) צל"מ, שסיווגה חוליית הביקורת כבלאי בלתי רגיל, יועבר לבסיס החימוש, בצירוף דו"ח הסבר בטופס מ-1039 - "פנייה בדבר".

(ו) מפקד היחידה ידווח במברק מיידי למפקדה הממונה, לרמ"ד חימוש ולמז"פ/רכוש על צל"מ, שסיווגה היחידה או חוליית הביקורת כאבדן או כגניבה או כפריט חסר. במברק יציין את סוג הצל"מ, את מספרו הטבוע ואת מספר האסמכתא שניתן לאירוע, וידרוש מינוי קצין בודק, בהקדם.

ד. מטוח ניסוי חצי שנתי

מפקד היחידה יודא, שכל כלי הנשק שבשימוש שוטף יעברו ניסוי ירי במטוח מדי חצי שנה, במסגרת האימונים השוטפים של היחידה.

ה. ממצאי הביקורת

ממצאי הביקורת לסוגיהן לגבי כלי נשק בשימוש שוטף, יתויקו בתיק ביקורת נשק, שייפתח, למטרה זו, בכל יחידת משטרה.

9. נשק בשימוש שוטף שהוחזר למחסן היחידה

א. כל טיפול בכלי נשק, שהוחזר למחסן היחידה, ייעשה, לאחר ביצוע בדיקת בטיחות בכלי ובדיקת כשירותו.

ב. יום לאחר קבלת כלי הנשק, יבדוק המחסנאי את קדח הקנה, בפלנלית יבשה המועברת בקדח הקנה באמצעות שרביט או משחלת.

ג. כלי נשק, שהפלנלית תוצא מקנהו משומנת אך ללא עקבות פיח, יועבר לטיפול מונע שבועי, כמפורט בסעיף 6. ב. לעיל.

ד. כלי נשק, שהפלנלית תוצא מקנהו מפויחת, יועבר לטיפול, כאמור לגבי נשק לאחר ירי, בסעיף 6. ד. לעיל.

ה. יש לחזור על הטיפול המונע, אחת לשבוע לפחות, בתחומים האלה :

- 1) ניקוי קדח הקנה בפלנלית יבשה, וכן ניגוב שמן והפרשות פיה.
- 2) ניגוב שאריות השמן, שנותרו מהשימון הקודם, מכל חלקי מערכת הגזים.
- 3) חידוש שימונם של קדח הקנה, של חלקי מערכת הגזים ושל החלקים החיצוניים, שמעטה השיחום ירד מהם, בשמן מונע חלודה מס' 9105.
- 4) שימונם של אביזרי הנשק העשויים פלדה, כולל מחסניות, בהתאם לצורך.

10. דיווח על תקלות

- א. מפקד היחידה או בא כוחו ידווח, באופן מיידי, לרמ"ד חימוש על כל תקלה בנשק הנובעת ישירות מהירי, הן במטווח והן בפעילות מבצעית.
- ב. נשק שהתגלתה בו תקלה, במהלך ירי, טיפול או ביקורת, ייאסר לשימוש ויועבר באופן מיידי לבסיס החימוש.